

Muistio**Suomen Akatemian hyvinvointialueiden T&K-toiminnan ja -yhteistyön vahvistamisen haku - Infotilaisuus ke 2.9.2026 klo 15.30–16.30 (Teams)**

Kohderyhmä: Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun tutkijat ja kehittäjät

Ohjelma

Tilaisuuden puheenjohtaja, kumppanuuspäällikkö Ulrika Leponiemi avasi tilaisuuden.

1. Suomen Akatemian hakujulistus ja haun keskeiset kohdat / Mariaana Savia, tutkimusasiantuntija, Tampereen yliopisto, MET tiedekunta**Haun pääkohdat**

- Haku ilmoitus on julkaistu (<https://www.aka.fi/tutkimusrahoitus/hae-rahoitusta/haut/tutkimusryhmille/2027-hyvinvointialueiden-tk-toiminnan-ja--yhteistyon-vahvistamisen-haku/>).
- Hakuaika on 21.10.2026-18.11.2026.
- Rahoituspäätösten odotetaan tulevan toukokuussa 2027.
- Hankkeiden, jotka saavat myönteisen rahoituspäätöksen, rahoituskausi voi alkaa 1.9.2027.
- Hankkeiden kesto on maksimissaan kolme (3) vuotta.
Haettavissa oleva kokonaisrahoitus on 8 miljoonaa euroa.
- Enimmäisrahoitus yhdelle konsortiolle on 800 000 euroa.
- Rahoitus on 100-prosenttista.

Hakijat ja hakukelpoisuus

- Ei yksittäisiä hakijoita, vaan minimissään kolmen osapuolen muodostama konsortio.
- Konsortion johtajan suorituspaikan tulee olla yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue (tai HUS-yhtymä).
- Vähintään yhden osahankkeen johtajan suorituspaikan tulee olla toinen hyvinvointialue.
- Vähintään yhden osahankkeen johtajan suorituspaikan tulee olla joko yliopisto, ammattikorkeakoulu tai valtion tutkimuslaitos.
- Muut yhteistyökumppanit tyypillisesti vahvistavat hakemusta (esim. kunnat, järjestöt ja yritykset).
- Viime vuoden haussa yhteiskumppaneiden puute nähtiin puutteena hakemuksissa.
- Hakija (henkilö) voi jättää vain yhden hakemuksen. Yhteistyökumppanina voi osallistua useampaan hakemukseen.
- Konsortion johtajalla ja osahankkeiden johtajilla tulee olla tohtorintutkinto.
- Vuoden 2025 vastaavassa haussa rahoitettujen konsortio- ja osahankkeiden johtajat eivät voi hakea tässä haussa. Muu akatemiarahoitus ei ole este hakemiselle.
- Konsortiohakemuksille on enimmäismäärät. Sisä-Suomessa enimmäismäärä on kuusi (6) hakemusta.

Haun ja hankkeen tavoitteet

Haun tavoitteet

- Rahoituksella vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueiden ja alueiden muiden tutkimustoimijoiden välistä yhteistyötä.
- Rahoituksella edistetään hyvinvointialueiden T&K-toimintaa ja lisätään sitä koskevaa yhteistyötä.
- Rahoituksella edistetään hyvinvointia ja terveyttä sekä palvelujen kehittämistä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueilla.

Hankkeen tavoitteet

- Hankkeen tulee lisätä hyvinvointialueiden yhteistyötä muiden hyvinvointialueiden, yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja valtion tutkimuslaitosten kanssa.
- Hankkeen tulee vahvistaa T&K-toiminnan ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden laatua.
- Hankkeen T&K-toiminnalla tulee parantaa tuottavuutta ja vaikuttavuutta sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmässä.

Hakemusten arviontiin vaikuttavat perusteet

- Tärkein painotus on se, kuinka hyvin hanke toteuttaa haun tavoitteita.
- Eriyisen tärkeää on yhteistyön lisääminen ja vahvistaminen.
- Lisäksi arvioidaan T&K-toiminnan laatu, vaikuttavuus, toteuttamiskelpoisuus ja vastuullisen tieteen näkökohdat.

Muuta huomioitavaa

- PI-palkkoja voi sisällyttää hakemukseen.
- Osahankkeet jättävät omat budjetit.
- Yliopiston osahankkeiden on mentävä Tassu-prosessin kautta.

2. Pirhan prosessi ja aiesuunnitelmien käsittely / Kati Kristiansson, tutkimus- ja kehitysjohtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue

- Pirhalla oma prosessi hakemusten käsittelylle ja valmistelulle.
- Prosessi etenee samalla tavalla kuin viime vuonna: kaikilta kiinnostuneilta pyydetään aiesuunnitelma. Tämän jälkeen tehdään karsinta, jonka perusteella valitaan varsinaiset hakuun valmisteltavat hakemukset.
- Perjantaina 4.9.2026 tulossa tarkemmat ohjeet ja lomake aiesuunnitelmien jättämiseksi.
- 1.10.2026 ilmoitetaan, mitkä kuusi (6) aiesuunnitelmaa on valittu eli ketkä hakijoista voivat aloittaa valmistelevaan varsinaista hakemusta Suomen Akatemialle.
- Pirhan kannalta on keskeistä, että aiesuunnitelmat jätetään Orchidea-järjestelmässä (tai vaihtoehtoisesti word-lomakkeella, jos ei pysty Orchidea-järjestelmää käyttämään).
- Aiesuunnitelmien arviointi perustuu Suomen Akatemian arviointikriteereihin.
- Lisäksi arvioidaan yhteensopivuutta Pirhan strategia ja toimeenpanosuunnitelma kanssa.
- Pirhan strategia rakentuu neljästä (4) eri kärjestä ja toimeenpanosuunnitelmaan on kirjattu kehittämistoimet. Hakijoiden kannattaa ottaa huomioon ne seikat, jotka liittyvät heidän omaan hakemukseensa.
- Aiesuunnitelman lomakkeessa kysytään, miten suunnitelma tukee Pirhan strategiaa ja toimeenpanosuunnitelmaa.
- Tärkeää, että aiesuunnitelma on yhteensopiva Pirhan strategian ja tavoitteiden kanssa ja tuottaa lisäarvoa hyvinvointialueelle.

- Yhteistyötä painotetaan tässä haussa, sisältäen esim. järjestöt, kunnat, potilasraadit jne. Näin ollen monenlaiset yhteistyömuodot kannattaa huomioida hakemuksessa.

3. Kysymykset ja keskustelu / Kumppanuuspäällikkö Ulriika Leponiemi

- *Pirha toimittaa perjantaina 4.9.2026 tarkemmat ohjeet aiesuunnitelmaan. Miten tästä välitetään tietoa?*
 - Ohjeet aiesuunnitelman jättämiseen tulevat nettisivuille (<https://research.tuni.fi/pirhatkio/>). Asiasta tiedotetaan Pirhan tutkijalistan kautta. Lisäksi Ulriika Leponiemi ja Mariaana Savia viestivät asiasta TAU:n tutkijoille ja Hanna Uotila TAMK:in tutkijoille.
- *Hakijoiden kannattaa käydä tutustumassa Tiede ja tutkimus -nettisivuilla viime vuoden haussa myönnettyihin hankkeisiin ja niiden teemoihin (<https://tiedejatutkimus.fi/fi/results/fundings?decisionMaker=MUU&callId=13979>). Viime vuoden haussa noin puolet myönnettyistä hankkeista liittyivät johon sairauteen ja noin puolet enemmän rakenteisiin ja yhteistyön toimintamalleihin.*
- *Mikä muutoksia viime vuoden aiesuunnitelmaan verrattuna?*
 - Toisin kuin viime vuoden aiehaussa, tämän vuoden aiehaussa tulee olla Pirhan yhteyshenkilön nimi aiesuunnitelmassa. Myös sitoumukset ja keskeiset osapuolet tulee olla nimettynä ja varmistettuna. Myöhemmässä vaiheessa voi tehdä pieniä lisäyksiä.
- *Millaisella tasolla budjetti on hyvä kuvata aiesuunnitelmassa?*
 - Ei vaatimuksia yksityiskohtaiselle budjetille aiesuunnitelmassa.
 - Tiede- ja tutkimus -sivulta näkyy myönnetty summat edellisellä kerralla per konsortio.
 - Täytyy muistaa, että kyseessä on kokonaiskustannusmalli.
 - Pitää miettiä, mikä tekeminen on realistinen budjetilla.
- *Kannattaako muut alueet olla yta-alueelta (sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueet)?*
 - Kannattaa, miettiä millainen konsortio tukee hakemusta.
 - Ei arviointikriteeri.
 - YTA:n kanssa tehdään joka tapauksessa yhteistyötä.
 - Kaikki hyvinvointialueet ovat kumppaneita tässä haussa.
- *Eri hyvinvointialueilla on omien aiesuunnitelmien jättö. Onko mahdollista jättää useampaan hyvinvointialueelle?*
 - Pirha ei saa tietoa, mitä on haettu muille hyvinvointialueelle.
 - Jos tulee tilanne, että on jätetty aiehakemus useampaan hyvinvointialueeseen ja pääsee esim. kahdella alueella jatkoon, pitää ilmoittaa kumpaan lähtee hakemaan rahoitusta.
 - Jos konsortion johtaja on Pirhasta, hakemus tulee jättää Pirhaan.
- *Konsortion johtaja ja osahankkeen johtaja voi jättää yhden hakemuksen, mutta voiko olla lisäksi mukana jossain osahankkeessa ei-johtajan roolissa? Vai kaataako se kaikki hakemukset?*
 - Akatemian ohjeistuksessa sanotaan, että yhteistyökumppanina voi osallistua useampaan.
 - Tämä asia varmistetaan vielä Suomen Akatemialta. VARMISTETTU: Yksittäinen **tutkija voi saada suoraan rahoitusta vain yhdestä kyseisen haun hankkeesta**. Eli ei voi olla palkattuna projektitutkijana kuin yhdessä hankkeessa. Yhteistyökumppanina voi toimia sitten useammissa. Lyhytaikaisia tutkimus-, selvitys- tai muita tehtäviä voidaan toteuttaa myös ostopalveluina

(kumppaneilta), joiden kesto on pääsääntöisesti enintään kuusi kuukautta.

- *Paljonko rahaa on varattu hakuun?*
 - Hakuun on varattu 8 miljoonaa euroa eli noin 10 hanketta (800 000 € /hanke)
- *Voiko Fimlab olla mukana hakemassa?*
 - Tämä selvitetään ja tästä laitetaan tieto nettisivuille sekä aiesuunnitelma ohjeisiin.
 - Samoin selvitetään tilanne Sydänkeskuksen ja Coxan osalta.
- *Millainen raati arvioi Pirhassa aiesuunnitelmat?*
 - Arviointiraatiin kuuluu mm. professiojohtajat, sairaalapalveluiden ylilääkäri, vaikuttavuusylilääkäri
 - Pirha käyttää Akatemian arviointikriteerejä apuna ja arvioi myös sitä, miten aiesuunnitelmat linkittyvät Pirhan strategiaan ja toimenpidesuunnitelmaan.
- *Kova tiede versus käytännön kehittäminen, kumpaa Pirha painottaa?*
 - Viime vuonna aiesuunnitelmia arvioitaessa tuli korkeita pisteitä molemmille.
 - Pyritään valitsemaan erilaisia hakemuksia.
- *Miten Pirhan hakemukset menestyivät viime vuoden haussa?*
 - Pirhan onnistumisprosentti oli samantyyppinen muiden hyvinvointialueiden kanssa. Tosin hyvinvointialueet eivät ole suoraan verrannollisia keskenään, koska eri alueet saivat jättää eri määrän hakemuksia.
 - Viime vuonna 3/6 hakemuksesta sai rahoituksen
- *Rahoitettiinko viime vuonna pelastuspalveluihin liittyviä hankkeita?*
 - Ei tiedossa.
- *Onko pelastuspuoli mukana arvioimassa aiehakemuksia?*
 - Tätä mietitään, mahdollisuus pyytää asiantuntija-apua sieltä.